

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

DE BEHANDELING VAN ENURESIS NOCTURNA BIJ KINDEREN.

Op bladzijde 223 in het nummer van 8 Januari 1938 van dit *Tijdschrift* wordt door collega s. KOSTER een lans gebroken voor de toepassing van hypnose bij kinderen, lijdend aan bedwateren, naar aanleiding van de voortreffelijke therapieles, welke door prof. VAN LOOKEREN CAMPAGNE over dit onderwerp is geschreven. Het komt mij voor, dat collega KOSTER over het doel heenschiet, indien hij zou meenen, dat de hypnose een soort panacee is in ons therapeutische arsenaal. Elke overschatting van de waarde eener behandeling leidt nu eenmaal of tot teleurstellingen of tot verlies van objectiviteit. Dat collega KOSTER blijkbaar de meening is toegedaan, dat er in Nederland bijna geen artsen zijn, die de hypnose (kunnen) toepassen, zal wel op een vergissing berusten, evenals zijn verzuchting, dat binnen afzienbaren tijd deze vorm van therapie aan onze universiteiten onderwezen moge worden. In beide opzichten kan ik hem geruststellen.

Oegstgeest, 12 Januari 1938.

E. A. D. E. CARP.

IS DE REACTIE VAN PIRQUET ONGEVAARLIJK?

Wanneer STÄRCKE bij informatie naar de mogelijke schadelijke gevolgen van de reactie van VON PIRQUET verneemt, dat er niets van nadeel is gebleken, dan zou men dit alleen dan een dooddoener en een gratis bewering kunnen noemen, wanneer die inlichtingen afkomstig waren van personen, die deze reactie slechts enkele malen hadden toegepast en bovendien hun uitkomsten niet of onvoldoende hadden gecontroleerd. Maar er zijn in Nederland stellig velen, die de reactie duizenden malen hebben toegepast; die zorgvuldig de uitkomsten hebben nagegaan, en die van deze waarneming aantekening hebben gehouden. Wie, gelijk ik, gedurende tientallen van jaren bij duizenden patiënten de reactie heeft zien toepassen zonder eenig nadeel te hebben waargenomen, mag STÄRCKE wel verzoeken, te openbaren, welke ervaringen hem er toe hebben gebracht te vragen, of de reactie onschadelijk is. Hij bedoelt toch niet, dat het kwaad kan, als eens een zeer enkele maal een sterk positieve reactie met een lichte en in enkele dagen voorbijgaande verhooging van de temperatuur gepaard gaat? Op deze mogelijkheid had indertijd wijlen AUKE VAN BALEN te Arnhem mij opmerkzaam gemaakt: het heeft jaren geduurd, vóór ik het verschijnsel zelf voor het eerst waarnam; men ziet het éénmaal op 2000 of nog meer gevallen. Doch dit kan STÄRCKE toch niet bedoelen, maar wat dan wel? Er zijn over de uitkomsten der reactie bij menschen zooveel werkelijk betrouwbare inlichtingen te krijgen, dat het onderzoek van proefdieren, afgezien van de doelmatigheid, overbodig mag worden genoemd. Welke nadeelen van de reactie heeft STÄRCKE toch gezien?

's-Gravenhage, 17 Januari 1938.

B. H. VOS.

DE PAPIEREN-RECLAME-OOGST 1936/1937.

Totaal gewicht brochures 1936: 8650 G. (méér dan 8.5 KG.).

Totaal gewicht brochures 1937: 6420 G. (bijna 6.5 KG.).

verdeeld als volgt:

Nederland	1936	2440 G.	1937	1610 G.
Duitschland	„	3500 G.	„	2240 G.
Zwitserland	„	1010 G.	„	1120 G.
Frankrijk, Spanje	„	900 G.	„	450 G.
Engeland	„	600 G.	„	400 G.
Zweden, Denemarken, Noorwegen ...	„	—	„	300 G.
Oostenrijk, Hongarije	„	200 G.	„	300 G.

Aantal vloeitjes respectievelijk 116 en 101 stuks.

In stijl, vorm, teekening, kleur gaan de brochures hard achteruit! De veelal afschuwelijke contereitsels trachten ons de medische indicaties te suggereeren. Soms nog wel eens om te lachen. Aanschouw de „beboonde darmen” van het geslachtlooze mensch en daaronder: „Enzypan is heden voor elke medicus een begrip geworden!” Of zie de vele blauwe patiënten in de roode wachtkamer, vóórdat „Diaturasa” (van MARIE SANDERS) werd voorgeschreven en de leege er na. De wijdmarmige juf in avondjurk van Optonicum is er ook weer! En aan het gezichtje van de Eukodal-juffrouw kan men zien, dat pijnen heftig kunnen zijn. En terwijl een metselaar en een opperman een schoorsteen bouwen, bouwt Moe het kind op: „de opbouw van het groeiende organisme!” De grijze collega met rimpelig gelaat en dito witte jas draait de kraan van het fonteintje open en hoort het al: „nog vóór u uw handen gewasschen hebt zal de uterus al duidelijk contracties vertoonen. En u laat het voorschrift achter „om de 4 uur één tabletje!” De Eroxan-maag van het Derde-rijk-mensch is ook nog niet beter en de Ydromorph-juffrouw ziet er oud uit.

Afgrijselijk zit de Respirosan-man in een buitenmodellige bankschroef geklemd! Hij draagt een nette pyama met alle knopen er nog aan en roept: „injecties zijn bijna (!) niet meer noodig!”

De Taxol-wekker staat op vijf minuten vóór zes! Een onbekende stem roept: „ontwaakt, slapende ingewanden!”

De krabeffecten van het B. S. plaatje zijn leelijk, want ze zijn op het negatief gekrabd, niet op de huid!

Apondon! „Ongevaarlijke ontvetting!” Ook voor gezette figuren! Vooral die plus-four-man is fijn afgevallen!

De Corvis-meneer, met het Koffie-Hag-hart blijft er belabberd uitzien! Het Brisval-kind rust! Ook bij pogingen tot zelfmoord zonder blijvende (!) schade!

Het Nourical-rhachitis-kind heeft ellendig kromme botten. Aan het gezicht zou je het niet zeggen; het is een lief, gezond snuitje! Maar bij de sectie kwamen die rare beenderen voor den dag.

Taxol! Behandeling van constipatie! Aanschouw de Belgische grensbarricade tegen suiker- en sigarettenpapier-smokkelaars, schuchter met een olielamp verlicht, en het scheeve bord met „Afgesloten rijweg!”

Hoe is het mogelijk!

De bedlegerige Agarol-juffrouw ligt er maar ongeneerd bij; maar haar stoelgang is geregeld!

Collega's! gooit niets weg! Aan ieder vlugschrift zit een kant: een rare, een mooie, een geestige, soms een zelfkant!

Breda, 13 Januari 1938.

N. C. VAN VONNO.

DE VEREENIGING VAN SOCIALE TANDHEELKUNDE.

In het verslag van collega MIDDENDORP over de vergadering van bovengenoemde vereeniging van 11 December j.l. staan enkele mededeelingen vermeld, die, voor zoover ze mij persoonlijk aangaan, rectificatie behoeven.

Door ondergeteekende is — overigens ook niet in zijn qualiteit van secretaris der Huisartsen-Commissie — bij de discussie betoogd:

1e. dat de gelijkstelling — door een der prae-adviseurs gemaakt — van het belang der tandheelkundige behandeling met die der tuberculose- en kankerbestrijding hem als medicus overdreven voorkwam;

2e. dat hij zich wilde aansluiten bij de uitingen ter vergadering van verschillende vooraanstaande tandartsen, die geen resultaat verwachten van conserveerende behandeling van het tegenwoordige volwassen geslacht en op dezen grond voor de ziekenfondspractijk wilde pleiten voor conserveerende behandeling uitsluitend van de kinderen;

3e. dat het bijeenbrengen van een suppletiefonds van zegge 30 miljoen gulden hem niet voor uitvoering vatbaar bleek in het licht van het totaal bedrag aan